

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI I N URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKO ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.
(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

AVGUST

- 12 P Klara
- 13 T Kasijan
- 14 S Evzebij
- 15 Č Vnebovetje
- 16 P Sv. Rok
- 17 S Hijacint
- 18 N 14. pobink.
- 19 P Ludovik
- 20 T Bernard
- 21 S Ivana Franc.
- 22 Č Timotij

ŠTEV. (NO.) 161.

CHICAGO, ILL., SREDA, 21. AVGUSTA — WEDNESDAY, AUGUST 21, 1940

LETNIK (VOL.) XLIX.

Naziji blokirali Anglijo - Z. D. ogrožene, pravi poslanik

Dežela izolirana na svojem otoku

Neutrlnim ladjam ni varno, da se približajo angleški obali. — Vodovje okrog Anglije ali podminirano, ali parulirano. — Obe sovražnici skušate druga drugo izstradati.

Berlin, Nemčija. — Dostop do angleškega obrežja je za ladje neutralnih držav onemogočen, ali vsaj do skrajnosti riskiran, po novi poostrojitvi blokade, katero je nazijska vlada objavila koncem tedna. Vse vodovje daleč okrog Anglije je ali podminirano, ali pa parulirano od nemških podmornikov in drugih ladjih, česar namen je, da se Angliji ukine zveza z ostalim svetom in se jo na ta način potom stradanja prisilili na kolena. To se je odredilo, kakor izjavlja nemška vlada, v odgovor na blokado, ki jo vodi Anglija ne samo proti Nemčiji, marveč proti celi Evropi in o kateri naziji trdijo, da krši mednarodni zakon.

To objavo o popolni blokadi proti Angliji je nemška vlada uradno izročila vsem neutralnim državam. V njej se opozarja, da se v bodočnosti vsaka nevtralna ladja, ki se približuje angleški obali, izpostavlja nevarnosti uničenja. "Pomorska vojna se je okrog Anglije razplemela s polno silo. Celo okrožje je posejano z minami," se svari v poročilu.

Ker spada v blokadno okrožje tudi Irsko, je Nemčija obvestila njeno vlado, da je pripravljena, stopiti z njo v dogovor, po katerem bi se Irski omogočilo, da dobi zaloge svojih potrebščin od zunaj ter bi se njenim ladjam dovolil v to svrhu na nekaterih točkah izhod.

Podobna blokada proti Angliji je bila upostavljena od Nemčije tudi v zadnji vojni. Kakor pa naziji povdarjajo, bo sedanja dosti bolj učinkovita, češ, da jo bodo podpirali aeroplani, kateri v zadnji vojni niso igrali važne vloge.

Nobena dva ni, da bo Nemčija vodila blokado do skrajnosti brezobzirno. Na ta način se zdaj obe sovražnici v interzivni gospodarski vojni z namenom, da druga drugo izstradate. Kar je najbolj tragično, je to, da pri tej blazni tekmi dveh velesil za nadvlado ne trpite samo obe tekmovalki, marveč v veliki meri cela Evropa in deloma celi ostali svet.

"VANDROVSKO" VPRAŠANJE PREISKUJEJO

Chicago, Ill. — Posebni kongresni odbor je bil prve tri dni tega tedna na delu v tukajšnjem mestu, da se spusti v podrobno preiskovanje "vandrovskega" problema, ki je tako značilen za Ameriko. Odbor bo skušal proučiti, kaj je pravi vzrok, da se na tisoče in tisoče ljudi vsako leto preseljuje preko dežele. Brezposelnost je v glavnem odgovorna za to, vendar ne leži vsa krivda na njej.

KONVENCIJA D. S. D.

XI. redna konvencija DSD je pričela v ponedeljek dopoldne in poteka v najlepšem redu. — DSD pripravlja posebnost za slovenski narod v Ameriki.

Joliet, Ill. — V ponedeljek je pričela v tem mestu enajsta redna konvencija DSD. Po prvih konvenčnih formalnostih kot imenovanje raznih odborov in pravilnim organiziranjem konvencije, je pričelo redno zasedanje, ki poteka v najlepši slogi in redu. Prihodnje konvencije se bodo vršile vsake štiri leta. Odborniki so podali svoja uradna poročila, ki so vsa ugodna in kažejo lep napredek DSD v zadnjem času, kar obeta za DSD tudi najlepšo bodočnost. Bolj podrobno vse bo objavil uradni zapisnik.

Posebnost na tej konvenciji pa je bil večerni shod v Sloveniji dvorani v ponedeljek večer ob 8. uri vseh gl. uradnikov in vse delegacije. Na tem shodu so se predložili načrti, kako dati podlago DSD za večji in boljši razmah med Slovenci v Ameriki. Govorili so lajkali in duhovniki. DSD bo objavila glede tega poseben uraden proglas na slovenski narod v Ameriki in pričakovati je, da bo ta proglas pri nesel novo življenje ne le DSD pač pa vsej Ameriški Sloveniji. Ta konvencija je ena najzanimivejših konvencij DSD kar jih je še bilo.

SODELOVANJE S KANADO GLEDE OBRAMBE

Hyde Park, N. Y. — Med predsednikom Rooseveltom in kanadskim min. predsednikom Kingom se je vršila v nedeljo konferenca glede skupne obrambe obeh dežel. Po končani konferenci se je izdala objava, v kateri se je sporočilo, da se bo ustanovil skupni obrambni odbor, sestojec iz štirih ali petih oseb od vsake strani, kateri se ima v kratkem sestati. Ta odbor ima določiti načrt, po katerem se ima izdelati obrambni program severnega dela zapadne poloble, in sicer na morju, na zemlji in v zraku. Tekom konference je predsednik Roosevelt ponovil svoje zagotovilo, izraženo pred dvema letoma, namreč, da Zed. države ne bodo mirno od strani gledale, ako bi bila Kanada napadena.

"Amerikanski Slovenec" in "Novi Svet" sta lista, brez katerih bi ne smela biti nobena slovenska družina!

Washington, D. C. — Potom ameriškega poslanika v Berlinu je tukajšnja vlada v nedeljo posvarila nazijsko vlado, naj ne poskuša nadlegovati ameriške ladje, American Legion, ki točasno pluje iz severnega finskega mesta Petsamo v Zed. države in, ki vozi s seboj skoraj 900 oseb, Amerikancev in beguncev. Ta ameriška nota je bila odgovor na izjavo, ki jo je podala dan prej nemška vlada, namreč, da ne bo ona odgovorna, ako se omenjeni ameriški ladji kaj pripeti, ako bo plula po poti, ki jo ima v načrtu. Ta pot je v resnici nevarna, ker bo vodila ladjo blizu severnega konca Anglije, toda ameriške oblasti so povdarile, da ni nobene drugega pota, ki bi se mogel praktično upoštevati.

AMERIKA SVARI NEMČIJO GLEDE LADJE

Washington, D. C. — Potom ameriškega poslanika v Berlinu je tukajšnja vlada v nedeljo posvarila nazijsko vlado, naj ne poskuša nadlegovati ameriške ladje, American Legion, ki točasno pluje iz severnega finskega mesta Petsamo v Zed. države in, ki vozi s seboj skoraj 900 oseb, Amerikancev in beguncev. Ta ameriška nota je bila odgovor na izjavo, ki jo je podala dan prej nemška vlada, namreč, da ne bo ona odgovorna, ako se omenjeni ameriški ladji kaj pripeti, ako bo plula po poti, ki jo ima v načrtu. Ta pot je v resnici nevarna, ker bo vodila ladjo blizu severnega konca Anglije, toda ameriške oblasti so povdarile, da ni nobene drugega pota, ki bi se mogel praktično upoštevati.

DIKTATURA NAD INDUSTRIJO V FRANCIJI

Vichy, Francija. — V vladnem uradnem glasilu se je v nedeljo objavil nov zakon, po katerem je upostavljena popolna diktatura vlade nad industrijo. Po zakonu se lahko namreč postavijo vladni komisarji v vsaki industriji, ki bodo imeli odločilno besedo. V članku, kjer se direktno omenja, da je industrijske demokracije, vsaj začasno, konec, se tudi napoveduje, da bo kmalu izšel zakon, po katerem se bodo imele razpustiti unije delavcev in delodajalcev.

Balkanske države vodijo pogajanja

Bukaresta, Rumunija. — Začetkom tega tedna je stopila Rumunija v pogajanja na dve strani, namreč z Bolgarijo in z Ogrsko. Pri obeh gre za rešitev spornega vprašanja glede ozemelj, katere ima na njih zahtevo odstopiti Rumunija.

Z Bolgarijo se vrše razgovore v mestu Craiova; o tej konferenci se pričakuje, da bo do nekaj gladko potekala, in sicer zato, ker se Rumunija ne upira preveč, da vrne Bolgariji ozemlje Dobrudžo, ki ga ji je vzela po drugi balkanski vojni. Kakor vedo povedati nekje poročila, je Rumunija že pričela odstopiti od tamkaj svoje vojaštvo in civilne nastavljenosti.

Vse drugače ostri pa bodo razgovori med Rumunijo in Ogrsko, ki so se otvorili v ponedeljek v mestu Turn-Severin. Tukaj bo šlo za veliko večje in za Rumunijo važnejše ozemlje, Sedmograško. Koncem tedna je Ogrska objavila, da zahteva vrnitev najmanj dveh tretjin tega ozemlja, ki ga je morala odstopiti Rumuniji po svetovni vojni. Vprašanje je v resnici nadvse kočljivo. Prvič je v tej pokrajini prebivalstvo, ogrske in rumunske narodnosti, tako pomešano med seboj, da bo težko, potegniti črto tako, da bi znatno število Rumunov ne prišlo pod

Diplomat slika črno bodočnost

Ameriški poslanik v Franciji povdarjal, da bo za Anglijo prišla Amerika na vrsto. — Samo Anglija in njeno brodogojne se brani Zed. države, pravi.

KRIŽEM SVETA

Bern, Švica. — Tekom enega tedna so se nad Švicó štirikrat pojavili tujezemski bombni aeroplani. Zadnjič se je to zgodilo v noči na ponedeljek, ko je bila bombardirana neka železniška proga. Kakor se domneva, so morala biti to angleška letala, ki so po poti priletela na Švico.

Rim, Italija. — Fašistični urednik Gayda je v svojem nedeljskem članku obdolzil francoske čete v vzhodni Afriki, da pomagajo Angležem pri obrambi angleške Somalije, ki jo Italijani napadajo.

Moskva, Rusija. — Zadnje nedelje je Rusija praznovala letalski dan, in tega dne se je v Moskvi kakemu pol milijonu gledalcev predstavil novi sovjetski bombni aeroplan, katerega sestava se drži v tajnosti. O tem trdijo, da lahko doseže velikansko hitrost.

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo katoliško časopisje.

Philadelphia, Pa. — Nemčija ima v načrtu, da napade Ameriko, ako bo Anglija premagana. To svarilo je izrekel ameriški poslanik za Francijo, Wm. C. Bullitt, v dolgem govoru, ki ga je imel tukaj pri nekem zborovanju zadnje nedelje, in dostavil je, da so agenti diktatorjev že tukaj, da pripravljajo pot.

"Amerika je ogrožena," je povdaril govornik. "Po mojem prepričanju, do katerega sem prišel potom lastne izkušnje in potom informacij, ki so v rokah vlade v Washingtonu, so Zed. države danes v taki veliki nevarnosti, kakor je bila Francija pred letom dni." Namena, ki ga je vodil, da je imel ta govor, Bullitt ni prikrival. Očitno je povedal, da je njegov cilj, da dvigne celo deželo v nekako vojno pripravljenost, in, da se v to svrhu pospeši odobritev zakona za splošno vojaško dolžnost, da se mobilizirajo materialna sredstva dežele ter, da se pošlje Angliji najmanj 50 ladj na pomoč. V to svrhu je apeliral govornik na ljudstvo, na pritisne na svoje zastopnike v kongresu, da čim najhitreje rešijo omenjene točke.

Med Ameriko in evropskimi diktatorji, je dejal Bullitt, stoji točasno le še angleško brodogojstvo in junaštvo angleškega ljudstva. Ako to popusti, bo premagana Anglija in z njo cela Evropa postala ena sama ekonomska edinica, ki bo imela petkrat večjo močnost za graditev novih ladj kakor Zed. države in, ki bo tudi drugače produktivno močnejša od njih. Ako bo to tega prišlo, je povdaril, bo potrebovala ta dežela vse svoje sile, da bo odbila napad, ki je v programu za njo.

ANGLIŠKE OTROKE HOČEJO REŠITI

Washington, D. C. — Senatski odbor za tujezemske zadeve je zadnji petek odobril dostavek kot nevtralnostnemu zakonu, po katerem bi bilo omogočeno ameriških ladjam, pluti v evropski bojni pas, da od tam rešijo otroke, stare pod 16 let. Predlog je bil ta teden poslan z vso naglico pred celokupni senat in pričakovalo se je, da bo sprejet in, da ga bo predsednik podpisal in uzakonil do te srede. Poslanska zbornica ga je že prej odobrila. Naglica senatorjev je razumljiva vsled velike nevarnosti, ki je nastopila zadnji teden za Anglijo.

HITRA POMEMBA

Chicago, Ill. — Dočim je v soboto vladala tukaj še pristna poletna vročina, se je pa čez nedeljo in ponedeljek nenadoma tako premenilo, da je temperatura padla na 56 stopinj.

Iz Jugoslavije

V Št. Vidu nad Ljubljano so otvorili veliko obrtno razstavo. — Prostoziarske Lože so prostovoljno ustavile vsako delovanje. — Nesreča mladega avtomobilista. — Smrtna kosa. — Razno.

Mizarji so razstavili

Ljubljana, 29. julija. — (K) — Ban Dravske banovine g. dr. Marko Natlačen je večeraj odprl na svečan način v Šentvidu pri Ljubljani veliko slovensko obrtno razstavo. Ta je znana zlasti po odlični kakovosti svojih izdelkov, predvsem pa krasnega in čvrstega pohištva in drugih mizarjskih del ki so znana in visoko čislana po celi Jugoslaviji pa mnogokje tudi v inozemstvu. Ban g. dr. Marko Natlačen, pod čigar pokroviteljstvom se kakor običajno vrši ta razstava, je imel ob priliki svečane otvoritve govor, v katerem je povdarjal solidnost izdelkov slovenskih obrtnikov in veliko važnost teh lepih del in razstave same za ekonomijo Slovenije in cele Jugoslavije. Uprava razstave je poslala s svečanosti pozdravne brzojavke Nj. Vel. Kralju Petru II. in Nj. K. Vis. Knezu Namestniku Pavlu, potem predsedniku kralj. vlade g. Dragiši Cvetkoviču kakor tudi drugim ministrom.

Razpust prostoziarskih lož

Beograd, 9. avg. — (JK) — Velika loža prostoziarjev v Jugoslaviji se je odločila ukiniti in razpustiti vse lože v deželi, ki so povezane z njo, kakor tudi ustavi vse nadaljnje delovanje.

Smrtna nesreča

Novo mesto, 22. junija. — V pretekli noči se je vozil z avtom znamke Opel iz Zagreba proti svojemu domu pri Sv. Križu blizu Kostanjevice 25 letni Jože Kerin, sin uglednega posest. in svetokriškega župana. Ko je s precejšnjim tempom privozil proti Cerkljam je nad ostrem ovinku, kjer je cesta speljana skozi gozd Mraševo, izgubil oblast nad volanom in v silnem zaletu se je avto zaokrenil na desno ter se sredi ceste prevrnil. Ljudje ki stanujejo tam v bližini, so v naglici prihiteli na pomoč in so izpod razbitega avtomobila potegnili smrtno poškodovanega Kerina, ki je dobil zelo hude poškodbe po glavi in po rokah. Ponesrečenca so takoj prepeljali v breziško bolnišnico, kjer pa je kmalu nato umrl. Truplo mladega Kerina je bilo danes prepeljano na dom pri Sv. Križu, kjer bo jutri pokopano.

Mladi Kerin je bil eden izmed najbolj simpatičnih mladeničev svetokriške občine in je bil znan po lepih vplinah svojega značaja daleč naokrog. Odlikovala ga je velika prirodna inteligenca. Po zgledu svojega očeta se je živo zanimal za moderno gospodarstvo in zlasti se za vinogradništvo ter je obetal postati najdostojnejši naslednik svojega očeta. Njegova tragična smrt je neusmiljen udarec za vso družino.

Trojni jubilej

Franc Mohorič, gostilničar v Ptujju je pred kratkim slavil kar trojni jubilej in sicer 76 letnico rojstva, 50 letnico odkar vodi gostilno in 20 letnico, odkar predseduje gostilničarskemu združenju.

Smrtna kosa

V Skofji Loki je umrl okrajni glavar Matija Malešič. Sededeča v svojem uradu ga je zadela kap. Rojen je bil leta 1891 v Črnomlju. Bil je izredno blagega značaja in zvesti sin lepe Bele Krajine. Pokojni glavar je bil tudi pisatelj, ki je spisal lepo število črtic in novel.

Velik požar

Nedavno je neke nedelje popoldne začelo goreti gospodarsko poslopje posestnika Martina Repiča v Podvinecih. Ker je pihal močan veter, je zaneslo šop goreče slame na 200 metrov oddaljeno hišo in gospodarsko poslopje pokojne posestnice Marjete Bežjak, katere posestvo oskrbujejo sedaj otroci, oziroma njih varih. Pri Repiču je ogenj do tal uničil gospodarsko poslopje vse orodje in zgorle so tudi tri svinje ter je škoda nad 40.000 dinarjev. Pri Bežjaku je pa uničeno ostrejšje obeh poslopij in znaša škoda do 20.000 dinarjev.

Modras jo je pičil

Pri nabiranju borovnic je modras pičil 48 letno Marijo Videneškovo, ženo cinkarskega vratarja iz Čreta pri Celju. Modras je žensko pičil v roko.

Zlati jubilej

V Ljubljani sta slavila zlato poroko G. Vekoslav Trtnik in njegova soproga Minka, rojena Mantuani. Od petnajstih otrok, ki so se jima rodili, jih živi še deset.

Strela

V Selu nad Polšnikom, je udar strela med nevihtu zanečat gospodarsko poslopje posestnika Lojzeta Boršeka. Ogenj je preskočil tudi na hišo in na druga gospodarska poslopja. Domačim in gasilec se je posrečilo, da so oteli hišo. Strela je ubila kravo in konje, zgorle je pa vsega skupaj devet glav živine.

V spanju bi skoraj zgorel

Okolu treh zjutraj si je neke noči 27 letni delavec Franc Lah v Medlogu pri Celju prižgal cigareto. Kmalu nato je s tlečo cigareto v roki zaspal. Cigareta je Lahu med spanjem padla iz rok na posteljo, ki je začela tleti. Lah se je kmalu zbudil, vendar je dobil hude opekline na prsih in levi strani trebuha, da so ga morali oddati v celjsko bolnico.

'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkor in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Edinost Publishing Co. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Phone: CANAL 5544

Naročnina	Subscription
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo: \$6.00	Chicago, Canada and Europe: \$6.00
Za celo leto 3.00	For one year 3.00
Za pol leta 1.75	For half a year 1.75
Za četrt leta .75	For three months .75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisov se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Rusija ob Balkanu

Ko je bilo stanje med Nemčijo in Francijo v največji krizi, je začela naglo korakati proti jugu Rusija. Vse se je zgodilo skoro nepričakovano. Nihče ni pričakoval tako hitrega nastopa od strani Rusije. Toda zasedba Besarabije in Bukovine je pa svetu le dokazala, da Rusija še živi, neglede kdo jo vlada in kaka miselnost jo vodi točasno.

Ta akcija se je sicer dolgo napovedovala in lahko rečemo tudi pričakovala, vendar se zdi, da so Rusiji ta korak narekovali njeni posebni razlogi in interesi. Rusko zavarovanje ob Črnem morju spada v nadaljevanje ruske defenzivne zavarovalne politike. Zgodilo se je pa najbrže vse to v sporazumu z Berlinom, dasi zgleđa, da Berlinu ta ruski nastop ni posebno ugajal. Toda Nemci si za enkrat ne morejo privoščiti tega, da bi si nakopali na vrat novega sovražnika na vzhodu, dokler so še vrlo zaposleni na zapadu. Rusi so pa tudi na drugi strani izrabili priliko, ker pozneje bi bilo morda prepozno in bi povzročil tak nastop skoro gotovi konflikt.

Ruski ultimati Rumuniji glede Besarabije in toliko ni prišel nepričakovano, v kolikor je bilo to vprašanje že ves povojni čas, jabolko spora med obema sosedama. Besarabija je v zgodovini večkrat menjala svoje lastnike. Leta 1812 je bila v bukareškem miru prisojena Rusiji. Po krimski vojni je od leta 1856 do 1878 pripadala Rumuniji, nato spet Rusiji. Spomladi leta 1918 jo je zasedla Rumunija, ki je izrabila notranje homatije v Rusiji. Vrhovni zavezniški svet v Parizu je 27. oktobra 1920 prisodil Besarabijo Rumuniji, česar pa Rusija nikdar ni priznala. Zaradi ureditve besarabskega vprašanja sta Rusija in Rumunija večkrat začeli pogajanja, tako na primer leta 1921 in 1924, vendar vedno brez uspeha. Obe sta se pri tem sklicevali na narodno načelo.

V dobi, ko je Rusija po vstopu v Društvo narodov leta 1934, vodila v Evropi politiko statusa quo, je bilo besarabsko vprašanje mrtvo. Razvoj dogodkov lanskega leta pa ga je spet oživel in letos v marcu je predsednik sveta ljudskih komisarjev in zunanji minister Molotov v svojem govoru pred sovjetskim vrhovnim svetom to vprašanje izrecno omenil kot sporno vprašanje med obema državama, ne da bi bil pri tem postavil zahteve proti Rumuniji.

Ob tem preokretu v položaju Rumunije bo sedaj zanimivo zasledovati, ne le reakcijo velesil, temveč tudi dveh drugih držav, ki sta prav v zadnjem času tako očito manifestirali svoje revizionistične aspiracije nasproti Rumuniji, to je Madžarske in Bolgarije. Ker se nam zdi malo verjetno, da bi Rusija ne bila postopala po poprejšnjem sporazumu z Nemčijo, ni pričakovati da bi moglo to povzročiti večje pretresljanje na evropskem jugovzhodu. Postopanje Rumunije nam v ostalem to potrjuje.

Za Slovane na Balkanu je vsekakor važno, da se je Balkanu približala zopet Velika Rusija. V njej bodo Slovani le gledali neko zaščito, če drugačno ne, vsaj politično in to za male države le veliko šteje. Sicer borbe v Evropi še ni konec in se razpleta v nove smeri. Tudi je podoba, da bo borba tudi za Balkan še huda, ker Rim in Berlin, oba bi rada gospodovala Balkanu in Dardanelam. Italija prav zadnje dni išče priložnosti, da bi udarila iz Albanije preko Grčije do Carigrada. Ali bodo Rusi to mirno gledali? Bomo videli. Blížnja prihodnost bo to pokazala.

Revolucija v gospodarskem in političnem oziru, ki sta jo prinesla Evropi fašizem in nazizem hodi dokaj čudna in nerazumljiva pota. Na podlagi razumevanja zapadne demokracije prinaša ta revolucija tiranstvo in neki skrajni absolutizem, pred katerim ima vsak pravi demokrat in svobodoljub strah. Zopet pa pometa ta revolucija židovstvo, framasonstvo in gotove privilegirance, ki so imeli dosedaj tudi v krogih demokratičnih deželah v gospodarstvu odločilno besedo in se je pod njimi kotil hudo ogaben kapitalizem, ki je prosto izkoriščal vse rve in male sloje. Kakšen je? Kdo naj razsodi? Starega Shawa so vprašali, kaj on misli, kakšna bo Evropa po tej vojni? Odgovoril je: Taka, kakor vedno, vsakih par desetletij jo oblečejo v novo obleko, ko jo raztrga, je "trouble", kdo ji naj kupi novo obleko. Starec v šali veliko pove.

Na kontinentu Severne Amerike je nastala tekoma zadnjih sto let nova civilizacija ki nima primere v zgodovini. Narodi drugih kontinentov te civilizacije ne razumejo, pa jo tudi mi Američani sami ne razumemo. Zagonetka kajne? Ta civilizacija temelji na stroju, avtomatičnem stroju, mesto na trpljenju ljudi. Cilj te civilizacije je odpraviti človeško sužnjost. Stroji, če niso postavljeni le za tak namen, da bi kopičili bogastvo kapitalistom, so največji blagoslov za ljudi, ker ti odpravljajo težka dela, ki so jih morali preje gospodarsko zasluženi ljudje. V prejšnjih civilizacijah so morali ubogi delavci garati kakor sužnji noč in dan. Prostiti za učenje in premišljevanje sploh ni bilo. Odkar hitrejša produkcija krajsja delavnike, imajo tudi delavci več časa za učenje in zabavo. Svet je torej le boljši, če so v njem družabne razmere slabe, so slabe zato, ker so na svetu še ljudje slabi. Kadar bodo ljudje boljši, bo tudi svet boljši.

Obe stranki, demokratska in republikanska napovedujeta zmago za jesen. Republikanci že celo navajajo, da bo Willkie odnesel 304 elektoralne glasove in da jih bodo demokrati dobili le 227. Well, mogoče. Bomo videli.

Francoski vojni ujetniki še sedaj niso oproščeni. Nemci jih imajo zaposlene na kmetih, kjer pospravljajo letino in po enih krajih popravljajo ceste in pota. Francozi so pa morali še isti dan, ko so podpisali premirje izpustiti vse nemške vojne ujetnike. Nemški mir s Francozi je tak, da so Francozi pravi sužnji pod nemško peto.

Amerika se oborožuje. Da bi se le pravočasno oborožila na suhem, v zraku in na vodi. To je želja vsakega, ki želi tej deželi dobro in srečno bodočnost.

AVTOMOBILSKE NESREČE NA WILLARDU

Willard, Wis. Skoraj na dnevnem redu so bile te dni avtomobilske nesreče v tukajšnji okolici. Najhujše poškodbe je dobil John Djubinski, 30 letni sin vdove Mrs. Katie Djubinski, ko je na nekem ostrem ovinku kolidiral s svojim avtom z večjim trukom, katerega je šofiral Mr. Tony Debevc, ml. Pri tem ima John zlomljeno nogo in več drugih težkih poškodb po vsem telesu. — Avtomobilsko nezgodo so imele tudi Helen in Dionna Parkel, hčerke tukajšnje družine Mr. in Mrs. Frank Parkel, katerim se je na nekem na novo z gramozom posutem potu prevrnil avto v šest čevljev globok jarek. — Istotako se je prevrnil avto, ki ga je vodila Miss Julia Trampush, hčerka Mr. in Mrs. Frank Trampush. Z njo je bila tudi njena sestra in mati. Vsi so k sreči dobili le lažje poškodbe.

SPOMINI SLOVENSKE PIONIRKE

(Piše Marija Jerman, roj. Sedlar) Calumet, Mich. (Dalje)

In tako smo se domenili še tudi to, da bo moj mož zjutraj povedal društvnikom, da bo v naši cerkvi sv. maša. — Tako je tudi bilo. Zjutraj sem pripeljala cvetice in začela sva z gospodom vrevjavati po vsej skrbnosti, da je nazadnje res vsa stvar izgledala kot majhen prav prikupen oltarček, s cveticami in svečami ter križem. Gospod so potem po predpisih pogrnili s prti-

škrinjo, ki je služila za oltarno mizo, pripravili knjigo, kelih in vse kar je potrebno za sveto mašo, jaz se pa še tu in tam vredila cvetice, da je bilo lepše. Hitela sva oba, kajti vsak čas so imeli priti društvniki. Jaz sem jim potožila, da nimam niti mašne knjizice s seboj, pa so gospod skočili v župnišče, kjer so imeli knjige kar na tleh, na kupu in mi prinesli eno z imenom "Angel varuh." To knjizico sem si potem ohranila za spomin. Potem sva še izpopolnjevala to in ono, česar sva morda v naglici poprej pozabila, samo da je vse lepše izgledalo. Ko sem se čez nekaj časa ozrla okolu, sem že videla zastavo, katero je zastavonosec baš pripognil pri vstopu v cerkev. Hitro sem stopila nazaj, gospod so si pa pričeli oblačiti mašno obleko. Društveni člani so bili z zastavami v cerkvi, gospod so pa v zakristiji maševali. Tako se je začelo prvo bogoslužje v slovenski cerkvi sv. Jožefa na Calumetu.

Kar ni bilo dosedaj še gotovo, je bilo potem kaj kmalu izdelano. Prišli so oltarji in drugo, katere so postavili, vdelana so bila okna in vse drugo potrebno in cerkev je bila blagoslovljena v čast sv. Jožefu, zato, ker č. gospod Zalokar, njen ustanovitelj, so se imenovali Jožef. — Preskrbeli smo vse, kar so gospod Zalokar želeli. Kupili smo tri zvonove, ker g. Zalokar so želeli, da bi se tudi pritrkavalo, kakor v starem kraju.

Vse je bilo končano in vse je izgledalo, da je stvar v redu. Pa so prišle težave prav na koncu. Takratni cerkveni od-

borniki namreč niso bili pri volji izročiti cerkve pod škofovo oblast. Gospod Zalokar so pa rekli, da cerkev mora biti pod škofovo oblastjo, drugače, so rekli, da ne morejo ostati tukaj za župnika. Može so jim pa prevzetno odgovorili: Pa idite, če vam ni po volji to kar mi hočemo. Cerkev je naša in mi bomo župnika dobili, pa ne bomo škofa prosili zanj. — Gospodu je bilo po tem silno težko in si niso vedeli pomagati. Prišli so zopet v našo hišo in pričeli tožiti: Kaj naj storim? Ves moj trud je zaman. Nobenega izhoda ne vem iz teh težav. — Midva z možem sva jih tolažila, da jim bova po svojih močeh pomagala, da se bodo ti troglavci udali.

Tako smo potem sklicali može, ki so bili gospodu Zalokarju naklonjeni, kakor tudi one, ki niso bili pri volji, da bi se cerkev dala pod škofovo oblast. Vsi so zborovali v naši hiši. Dolgo so se prerekli in trde besede so padale. Po hudem boju se je nazadnje vendar posrečilo, da so se dali pregovoriti vsi, razun enega in ta je bil "Črni Kranjc" z imenom Zmaiding. On je prodajal pivo okolu Slovencev, zato je bil pri njih dobro poznan in so ga tudi izvolili v cerkveni odbor. Toda, ker je bil sedaj sam proti temu, da bi se cerkev dala pod škofovo oblast, dočim so drugi v to privolili, se niso več nanj ozirali. To ga je tako razjezilo, da je v tej jezi zavpil na ves glas, da ne bo prestopil praga te cerkve, dokler bo Zalokar tu župnik! G. Zalokar so pa vstali in ga gledali naravnost v oči ter mu rekli: Štirje može te bodo prinesli. — Dve leti pozneje se mu je nenadno zmešalo in v obupni blaznosti se je mož ustrelil. Tako se je prerokovanje zares izpolnilo. Štirje može so ga prinesli v cerkev in g. Zalokar so ga cerkveno pokopali. Gospod Zalokar so potem prišli k nam povedati, da ga bodo cerkveno pokopali. Potem so še povedali, da jih ljudje izprašujejo, kako da so gospod vedeli, da se bo tako zgodilo. G. Zalokar so pa rekli, da niso bili pričrni, da se bo stvar tako zgodila, rekli so pa, da bodo naredili namen in da bodo molili zanj, vse drugo pa prepustili Bogu, saj je mož poprej dosti pomagal za cerkev.

Potem se je vse vredilo. Ko je bilo župnišče gotovo, so se g. Zalokar preselili notri. Poklicali so svoji dve nečakinji in organista z imenom Gerčar, dekletom je bilo ime eni Špela, drugi Francka, ki so vsi postali naši prijatelji. Dekleta so prihajala k nam kot domov in maji otroci so bili pri njih domači. Organist Gerčar se je bil kmalu potem s Špelo poročil in je živel z ženo v župnišču, ker je bilo tam dosti prostora. Farani so organista radi imeli in lepo je bilo.

Gospod Zalokar so potem enkrat povabili vpokojenega mil. g. škofa Ignaca Mraka, češ, da bodo videli cerkev in blagoslovili zvonove. Škof so prišli in bili so sila prijazni in kar domači so postali: Zaželeli so si domače kmečke hra-

ne. Še se spominjam, da so si za večerjo v petek izvolili 'zarostan močnik.' — Blagoslovili so zvonove in so se silno razveselili, ko so slišali zopet pravo slovensko pritrkavanje — (pri nas rečemo "klenkat"). Rekli so: Ne morem vam povedati, kako sem vesel, ko sem po dolgem času zopet enkrat slišal pritrkavanje kot v starem kraju, preden umrjem. Kdo bi si to mislil. Hvalen sem vam! so rekli Fatru Zalokarju.

Tukaj bom še omenila, da je prišlo ime mil. škofa v našo Sedlarjevo družino. Kako je to prišlo, naj mi bo dovoljeno tukaj zapisati. Škofov nečak Nikolaj Mrak se je poročil z moja sestrično. — Menim vsaj, da je sestrična, kajti njen oče in moj oče, sta si bila brata. — Moja, sestrična in jaz, sva imeli enako ime Marija Sedlar. Njen mož Nik Mrak je že pred leti umrl, ona pa sedaj še živi s svojimi otroci v New Duluth, zdrava je in močna in je stara 62 let. Tako bo ostalo Mrakovo ime v naši Sedlarjevi družini še v prihodnji generaciji, ker Mrakova, kot jo sedaj kličejo po možu, ima tri sinove.

IZ DOMOVINE

Dve nesreči V ljubljansko bolnico je bil pripeljan 20 letni kovaški pomočnik Peter Zepič iz Križ pri Trziču, ki mu je kos železa priletel v oko. — Pri cestnih delih v Naklem na Gorenjskem pa se je ponesrečil 18 letni delavec Franc Murgelj. Nanj se je zrušila plast kame-nja in mu prizadela hude notranje poškodbe. Tudi on je moral v bolnico.

Vlom V Metliki se je že zopet pojavila tatinska tolpa, ki je izvršila več vlomov. Tako so neke noči med drugimi okradli posestnika Miha Kastelca v Draščih št. 6; odnesli so mu vse suho meso, tri mernike pšenice in skoro 25 kilogramov masti.

Nevaren tat koles Tomažu Oranču, 29 letne-mu delavcu na Pobrežju v Mariboru, je skušal neki nepoznan moški odpeljati izpred gostilno kolo. Ko ga je Ornač hotel prijeti, je neznanec po-tegnil nož in Ornača večkrat zabodel v glavo, da so ga morali odpeljati v bolnico.

S krampom nad opravo Hudo se je razjezil v Ljubljani neki zidarski pomočnik 49 letni M. M. iz Ljubljane nad hišno posestnico Povšetovo ter ji grozil, da jo s krampom ubije. Najprej je omenjeno pognal iz stanovanja, nato se s krampom spravil nad hišno opremo, razbil šivalni stroj, dve omari, dve postelji, dva stola z mizo vred, kuhinjsko omaro in poleg drugih reči še 12 šip ter tako napravil za nad 7000 dinarjev škodo.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec!"

Dogodki

Vile rojenice Cleveland, O. — Pri družini Mr. in Mrs. Kuhel na East 61st St. so se te dni oglasile prijazne vile rojenice in jim podarile luštnega fantka prvorojenca. — Prijatelji častijo!

Obisk Chicago, Ill. — Mr. in Mrs. Joseph in Mary Roitz iz Clevelanda sta se preteklo soboto mudila v Chicagi, kjer sta obiskala nekaj prijateljev in znancev. Obenem sta se tudi oglasila v našem uredništvu. Bila sta tudi v Lemontu. — Hvala za obisk!

Jubilej zakona Milwaukee, Wis. — Srebrni jubilej zakonskega življenja sta tukaj slavila v družbi sorodnikov, prijateljev in znancev Mr. in Mrs. Matt Pipan. Slavnost se je vršila v Tivoli dvorani. Jubilant je znan kot dober pevec in član cerkvene pevске zbornice pri cerkvi sv. Janeza Evangelista in je že večkrat nastopil tudi na radio pri jugoslovanski uri. — Prijatelji jima kličejo še na mnoga leta!

Gospa štoklja v Chicagi Chicago, Ill. — Pri družini Mr. in Mrs. Andrew Glavach na 1747 West 21st street se je oglasila teta štoklja in jima prinesla v dar prav zalo hčerko, katere so prav vesel. — Mr. Andrew Glavach je glavni nadzornik DSD. — Častitke!

Še rojenice Cleveland, O. — Pri družini Mr. in Mrs. Frank Vauter so se zglasile vile rojenice in jim podarile zalo deklico, ki so se je razveselili. Srečna mati se je poprej imenovala Mary Češnovar, vnukinja Francka Završka, oče je pa organist pri hrvaški cerkvi sv. Favlja.

Pevski koncert So. Chicago, Ill. — Tukajšnje cerkveno pevsko društvo Zaria namerava prirediti prvo nedeljo v oktobru pevski koncert, na katerega bodo povabili tudi sosednja cerkvena pev-ska društva kot iz Chicage, Joliet in Waukegana. Pevci se že sedaj prav pridno vežbajo in pravijo, da bo ta koncert nekaj posebnega.

Piknik So. Chicago, Ill. — Društvo Vitezi sv. Florijana št. 44, KSKJ., ki je najstarejše društvo v naši naselbini, priredi v nedeljo 25. avgusta svoj običajni letni piknik v znanem Forest Preserve v Egger's grove na 114 ulici. Vabijo vse rojake, da jih na pikniku posetijo.

POSLUŠAJTE vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

UJET

AS TARZAN HURTTLED DOWNWARD THE PIRATES FORESAW THE END OF HIS RESISTANCE. AT LEAST HE WOULD BE CRIPPLED.

(20)

(Metropolitan Newspaper Service)

BUT TARZAN HAD BEEN TRAINED BY THE APES IN JUNGLE ACRO-BATICS. HE ALIGHTED FEET FIRST.

HIS LEGS FLEXED, HIS MUSCLES TOOK UP THE SHOCK LIKE GIANT STEEL SPRINGS.

THE PIRATES GASPED WITH AMAZEMENT— THEN DASHED TOWARD HIM!

Ko je Tarzan padal, so roparji že predvidevali njegov konec, ali vsaj bili prepričani, da bo ostal pohabljen.

Toda Tarzan je bil izvežban pri opicah v džungli in si je znal pomagati, da je padal na noge.

Noge je skrčil mišice so se mu napete in je varno priletel na krovo.

Morski roparji so lovili sapo vsled presenečenja. Nato so se zapodili proti njemu.

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Meslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 Podpredsednik in mladinski nadzornik: Ggo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
 2. podpredsednik: Frank Primožič, 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
 Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
 Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, Colo.
 Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Sneed, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
 2. nadzornik: Mike Popovich, 9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
 3. nadzornik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Frank Glach, 1036 E. 77th St., Cleveland, Ohio.
 2. porotnica: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
 3. porotnik: Peter B. Goleah, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.
 4. porotnik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Ave., Canon City, Colo.
 5. porotnik: Frank M. Tomsic, 903 W. 6th St., Walsenburg, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavne tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelk, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENC, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

POROČILO KAMPANJE ZSZ.

V sedanjih "MLADINI POSVEČENI KAMPANJI" je do 31. julija pristopilo 237 novih članov (ic) v mladinski in 125 v aktivni oddelk. Natančen rezultat sledi:

Dr. št.	Štev. novih članov v št. Aktivni	ml. odd.	Skupaj	Dr. št.	Štev. novih članov v št. Aktivni	ml. odd.	Skupaj
1.	6	10	16	32.	2	3	5
2.	8	2	10	33.	7	26	33
3.	2	3	5	36.	3	29	32
4.	7	6	13	37.	4	0	4
5.	1	0	1	38.	2	1	3
6.	1	3	4	40.	2	0	2
7.	2	3	5	41.	22	37	59
8.	2	21	23	44.	1	0	1
14.	2	3	5	45.	1	2	3
15.	1	2	3	46.	2	1	3
16.	2	4	6	48.	3	1	4
17.	3	5	8	49.	2	0	2
20.	2	7	9	51.	3	0	3
21.	11	17	28	52.	2	19	21
22.	1	0	1	53.	1	1	2
23.	2	0	2	54.	1	1	2
24.	1	2	3	55.	0	2	2
26.	2	0	2	56.	4	20	24
29.	2	5	7	57.	0	1	1
30.	2	0	2	59.	8	4	12
31.	0	1	1				

Po tem rezultatu je razvidno, da do sedaj so vsa društva, izvzemši osmih, poslužila kampanje. Zadnji mesec je stopilo iz mrtve točke dr. Coloradska Roža št. 44, v Walsenburgu, Colo. med agilne in si s tem rešilo čast svojega društva. Upati je, da omenjeno društvo jih pridobi vsaj še toliko kolikor je njih določena kvota.

Društvo št. 41, še vedno stoji na prvem mestu in bi prejelo \$75.00, če bi bila kampanja zaključena 31. julija. Temu sledi dr. št. 33, katero bi bilo upravičeno do \$60.00 posebne nagrade. Takoj za tem bi pa prejelo dr. št. 36 \$45.00 in dr. št. 21 bi pa bilo upravičeno do posebne nagrade v vsoti \$25.00, če bi bila kampanja zaključena 31. julija. Društvu Vseh Svetnikov št. 56 manjka samo še enega, da bi bilo upravičeno do pete nagrade; dr. št. 14 jih manjka samo še dva, da bi bilo do šeste posebne nagrade upravičeno v društvu št. 52 pa samo 3, da bi bilo upravičeno do zadnje, oz. sedme posebne nagrade. Izmed vsemi zgoraj omenjenimi ni nobenega društva imenovanega iz Pueble niti iz Clevelanda, iz kojih dveh mestov smo pričakovali veliko napredka, zato je upati, da bodo mogoče nas sedaj, ko se je kampanja že obrnila na popoldne, nas presenetili. Upajmo vsaj, da se ne motimo. What do you say! — Bratski pozdrav,

ANTHONY JERŠIN, gl. tajnik.

ZAPISNIK

Polletnega zborovanja in revizije knjig ZSZ.

(Dalje.)
REPORT OF CHAIRMAN OF BOARD OF TRUSTES.

To the Members of The Western Slavonic Association:
 On the 26th and 27th days of July 1940, the Board of Trustees made a careful and detailed examination of the books and records of the Association. The records of the Supreme Secretary and Supreme Treasurer were found in a neat and orderly condition and true and correct in every particular. All receipts from the lodges, interest earnings, and all income were reconciled and found to be correctly reported and entered on the records. All disbursements were made by check and each check was examined to determine that the disbursement was proper, valid, and for the purposes of the Association. All receipts and disbursements were handled in an excellent manner and the records were clear and accurate thereon. A

careful examination was also made of the bonds, securities, bank accounts, and saving accounts of the Association. All of the bonds, securities, checking accounts, savings accounts, and mortgages published in the report of the Supreme Secretary for the period from January 1, to June 30, 1940 were found to be in the safety deposit boxes of the Association at the First National Bank in Denver, Colo. in the amounts listed in said report. The circulars and legal opinions in connection with each of said bonds were attached thereto, showing the nature and character of the investment. Notwithstanding the high cost of bonds which has existed for the past several years the average interest earning is very satisfactory with a considerable number of the bonds bearing interest from 4% to 6%. A few of the bonds bear interest of 2% and 3%. The interest earnings for the period amounted to

the sum of \$6172.00. During the period a total of \$13,900 in bonds were sold or called for payment and the total sum of new bonds purchased amounted to the sum of \$23,090.20. A profit of \$651.28 was realized on the bonds sold. During the period it was extremely difficult to find satisfactory investments. The influx of money and gold from the European countries due to war conditions added to the domestic congestion of money has caused the price of bonds to advance with a resultant decrease in interest rates. Only inferior types of securities are available to earn a 3 1/2% to 4 1/2%, and the Board has found it necessary to be extremely cautious in making purchases. Security must at all times be given paramount importance over the question of interest earnings. This is the fundamental policy that the Board pursues.

The Board also ascertained from the bank officials that access to the safety deposit boxes was available to officials of the Association only in the manner and as provided in the by-laws. Access to an individual officer is not permitted and the instructions of the Board to the Bank has been strictly enforced by the Bank.

It was also ascertained that the official bonds of the various Supreme officers are in force and effect in amounts required by the by-laws and the premiums on such official bonds have been paid.

The audit discloses that some lodges have constantly drawn from the sick benefit fund amounts greatly in excess of the amounts paid by such lodges in assessments. The Board realizes that there may be conditions in some of the local communities where a constant withdrawal of benefits in excess of assessments paid is probably justified. On the other hand it is felt that in some instances sick benefit applications have been approved without sufficient investigation and disclosure of the facts and that it is essential that the officials of all local lodges examine sick applications with care and that no applications be allowed unless the applicant is entitled to benefits under the provisions of the by-laws. The local lodge officials and members, of course, are in a position to ascertain the true facts as to whether or not a member is entitled to benefits. The supreme office has only the application and recommendation of the local lodge to guide it, and if the local lodge is lax or careless in allowing sick applications, then it naturally follows that more benefits are withdrawn than are justified. If the local lodges do not carefully discharge their responsibility of passing on sick applications, it will be necessary to find some solution for the problem. It is, therefore, to be trusted that each and every local lodge will see to it that all applications are thoroughly examined and investigated before being allowed. The least that the Supreme Office can ask is that the local lodges give their whole hearted and willing cooperation in this matter.

The complaints have been very few, and all complaints, in which satisfactory evidence and proofs have been submitted, have been acted upon by the Supreme Board. We noted that applications have been more completely and satisfactorily executed than in the past. It is again to be urged, however, that all questions in every application be fully and completely answered.

The attention of the members in Colorado is directed to a proposed Constitutional Amendment to authorize the levying of a tax on all intangible property within the State of Colorado. No exemption is allowed to churches, charitable, benevolent, or fraternal organizations. If this constitutional amendment should be favorable voted on

and made a part of the constitution, it means that the Association would have to pay a tax on all of its bonds, securities, saving accounts, and bank deposits in the State of Colorado and which would amount to a substantial sum. This would be an indirect tax on the members. In every state of the union, in so far as we are advised, fraternal organizations are exempt from taxation. (Such an exemption, it is obvious, is predicated on the theory and for the reason that fraternal organizations belong to the members and are not commercial ventures. Fraternal organizations were created and exist for the benefit of the people. There are no stockholders therein and no person derives any profit therefrom and receives no compensation except elected officials and employees receive only nominal and reasonable compensation for services performed. Since these organizations are engaged in humanitarian and noteworthy work they have always been exempt from taxation and, needless to say, they should continue to be exempt. They protect the homes and the members thereof against misfortunes of life and these institutions, which perform this service for the government and the state, should not be taxed to exist.

Every member of the Association should vote "NO" on this proposed constitutional amendment, which will appear as Amendment No. 1 on the ballot in the November election, because if the state and the government commences to tax your Associations it means that that tax will eventually have to be added to the cost of your protection, and it will mean another hidden tax to be paid by you. Your Association has attempted to furnish you with mortuary, sick, disability, and operation protection at the minimum of cost. The state should cooperate in this endeavor.

A splendid spirit of harmony and co-operation exists amongst the members and this should prove to be a banner year for our outstanding and splendid group of juveniles in this campaign "To Our Youth."

Fraternally submitted,
 Matt J. Kochevar.

The report of our worthy Chairman of the Board of Trustees was unanimously accepted.
 Nato poroča sobrat Mike Popovich, drugi nadzornik, da se popolnoma strinja s poročilom predsednika tega odbora ter da ga jako veseli, ker Zveza tako lepo napreduje v finančnem kakor tudi v socialnem oziru in tudi ker vlada prava bratska harmonija v članstvu gl. odbora, kakor tudi celokupnega članstva ZSZ. Veseli ga tudi, ker je ravno njegovo društvo tako lepo napredovalo, da niti sam sebi ne more verovati, ker pred nekoli-ko leti ni bilo skoro vpoštevano in danes je pa postalo eno med vodilnimi društvi v nasebini. Zato želi, da bodo tudi ostala društva to posnemala.

Poročilo sobrata Popovicha soglasno sprejeto.
 Sobrat Joe Blatnik, tretji gl. nadzornik, se strinja s poročilom prvih dveh članov tega odbora, da knjige in vse druge listine, ki jih Zveza lastuje so našli v najlepšem redu ter da obžaluje, ker vsled rahlega zdravlja mu ni bilo mogoče več storiti za ZSZ. v njegovih nasebini. Ob- ljubuje pa, da kakor hitro mu bo mogoče, se bo podal na delo z sobratom Ruparjem ter ostalimi aktivnimi člani društva Zapadna Zvezda št. 16, ter bodo skušali zopet pridobiti krasno trofej v Pueblo k omenjenemu društvu. Sobrata Jurjovec in Popovich temu ne verujeta, vsekakor se pa poročilo sprejme.

Sobrat gl. tajnik poroča, da koledarjev za leto 1940 smo pre-maloročeni in ker so isti nam v dobro reklamo je priporočljivo, da jih za leto 1941 nekoliko več naročimo, naposled stavi to-zadevni predlog, da jih sobrat gl. predsednik naroči 2000.

Predlog vsestransko podpiran in soglasno sprejet.

Brat gl. predsednik zaključuje sejo ob 6. uri zvečer.

DRUGA SEJA

Gl. predsednik otvori zborovanje 27. julija ob pol poldnevi uri popoldne. Prisotni so vsi člani gl. odbora, ki so bili navzoči pri prvi seji.

Gl. tajnik predloži prošnjo sobrata Frank Popish, člana dr. Zvon, št. 6, za bolniško podporo, ker mu je bila odklonjena vsled tega, ker njegov zdravnik je mnenja, da ni toliko onemogel, da bi ne mogel opravljati kakšnega dela. Gl. odbor pregleda bolniško spričevalo ter pismo uradnikov omenjenega društva ter po daljšem razmotrivanju pride do zaključka, da omenjeni sobrat ni v smislu naših pravil upravičen do nadaljnje podpore.

Gl. tajnik prečita prošnjo za izredno pomoč sestri Katherine Vuksinich, članice dr. Kraljica sv. Rožnega Venca št. 7. Toda, ker je bilo poročano, da dva njena sina, ki pri nji stanujeta, sta zaposlena in ji pomagata, je bilo sklenjeno, da se ji ne more odobriti izredne podpore.

Gl. tajnik prečita prošnjo od sobrata Ruparja, tajnika dr. Zapadna Zvezda št. 16, da se omenjenemu društvu daruje nadaljnik \$25.00 za športne aktivnosti. Gl. tajnik pojasnjuje, da omenjenemu društvu smo že darovali \$75.00 za športne aktivnosti, in mu je bilo nemogoče odločevati za nadaljnjo darilo. Gl. odbor se po kratkem razmotrivanju zedini ter odkloni nadaljnje darilo iz razloga, ker omenjeno društvo je že prejelo maksimalno vsoto, ki jih Zveza plača posameznim društvom v enem letu za take aktivnosti.

Iz raznih poročil je razvidno, da sobrat Jacob Strukel, član dr. Biser št. 8, je bil toliko bolan, da ni mogel vsled boleznih 14 dni opravljati kakšnega dela, in ker je mislil, da ne bo toliko časa bolan za operacijo na tonsilnih se ni javil za bolnega. Po kratkem razmotrivanju se mu odobri \$14.00 izredne podpore iz dobrodelnega sklada.

Prošnjo za nadaljnjo bolniško podporo sobratu Frank Crepinsek, članu dr. Biser št. 8, je bila odobrena v vsoti \$35.00.

Ker sobrat John Kuretič, član dr. Napredni Slovenci št. 9, je prestopil iz mladinskega oddelka v aktivno članstvo in ker se ni nahajal pri dobrem zdravju ob njegovem pristopu in ker se je zavaroval poleg \$500.00 posmrtnine tudi za podpore, kar pa ni bilo poročano na gl. urad, da ni pri dobrem zdravju ob njegovem prestopu v aktivno članstvo, se po daljšem razmotrivanju sklene, da v smislu pravil ni upravičen do nikake odškodnine za pohabljenost na koji je trpel pred njegovim prestopom v aktivno članstvo. Vsekakor pa gl. odbor odobri, da se mu prostovoljno plača, oz. daruje \$25.00 iz dobrodelnega sklada.

Po daljšem razmotrivanju se gl. odbor zedini, da se izplača sobratu Anton Stojca, člana dr. Vijolica št. 28, iz bolniškega in odškodninskega sklada pod pogojem, da je pripravljen sprejeti za odpravnino primerno vsoto.

Po daljšem razmotrivanju, je bilo sklenjeno, da se plača sestri Mary Merhar, članici dr. sv. Katarine št. 29, \$46.00 bolniške podpore.

Ker zahteve sobrata Frank Fende, člana dr. Washington št. 32, niso v soglasju naših pravil, se mu ne more odobriti izredne podpore.

Ker je Jennie Pelan, članica dr. Washington št. 32, ni dovolj časa pri Zvezi, da bi njen certifikat imel kako rezervno ali posojilno vrednost, se ji ne more plačati, oz. vnovčiti njenega certifikata. Toda, ker njena mati trdi, da je ona plačevala njene asesmente je bilo sklenjeno, da njena mati dokaže na tozadevni formi, da se nahaja v skrajno slabih finančnih razmerah in da potrebuje izredne pomoči, se po- oblasti gl. tajnika in predsednika nadzornega odbora, da ji odobri izredno podporo, če po

njih mnenju, ko bosta pregledala tozadevno prošnjo, je upravičena do podpore iz dobrodelnega sklada.

Ker dva člana dr. Colorado Flower št. 44, sta šele pred kratkim pristopila in se nahajata v slabih finančnih razmerah, je gl. odbor po daljšem razmotrivanju, da se jima ne more pomagati iz dobrodelnega sklada, ker ta sklad je namenjen, da se pomaga onim članom, ki so že delj časa pri Zvezi in ki se nahajajo v slabem finančnem položaju.

Gl. predsednik zaključuje sejo ob 12 uri popoldne.

TRETJA SEJA

Gl. predsednik otvori tretje zborovanje dne 27. julija ob pol drugi uri popoldne. Prisotni so vsi, ki so bili pri prvih dveh sejah.

Gl. tajnik čita pismo od uradnikov Slovenskega Doma, Inc. v Denverju, kateri žele vedeti, če bi jim Zapadna Slovanska Zveza posodila dvajset do petindvajset tisoč dolarjev, za zgradbo novega doma. Gl. odbor je zadevo resno in pazno preiskal ter po daljšem razmotrivanju prišel do zaključka, da naša je pripravljena pomagati denverski slovenski nasebini, z ozirom, da si zgradi nov in modern Dom, pod pogojem, da morejo direktorji dokazati, da bo taka nova stavba dobičkonosna ter zmožna poravnati svoje obligacije. Gl. odbor zahteva natančen obris nameravanega novega Doma, kakor tudi dokaz mesečnih dohodkov in izdatkov, in ako bi izgledalo vse pravilno in sigurno za posojilo, smo pripravljene posoditi zmerno vsoto za novo stavbo.

Gl. tajnik predloži prošnjo in račun za pristop v Narodni Bratski Kongres. Po kratkem razmotrivanju se gl. odbor zedini ter pride do zaključka, da za enkrat počakamo s pristopom v omenjeni National Fraternal Congress in da se prošnjo odloži do poznejšega časa.

Gl. tajnik poroča, da društvo Slovan št. 3, priporoča, da se lahko otroci v mladinskem oddelku zavarujejo v dveh ali pa v vseh treh načrtih ter da imajo mladinski člani lahko obenem in istem času dva ali pa tri certifikate. Gl. odbor je mnenja, da ni proti našim pravilom in tudi ne proti državnemu zakonu, da bi se član mladinskega oddelka zavaroval v več kot enem načrtu. Zato se tem potom daje pravico in priložnost vsem članom mladinskega oddelka, da se poleg njih sedanjih zavarovalnih zavarujejo tudi v ostalih dveh načrtih, oz. v 20 letni plačilni zavarovalnici v razredu JB (Twenty Year Payment Life), kakor tudi v razredu JC (Twenty Year Endowment). Lestvica za 20 letno plačilno zavarovalnico je 85c mesečno za \$500.00; in \$1.60 mesečno za \$1000.00 zavarovalnine. Lestvico za 20 letno ustanovno zavarovalnico razreda JC (20 Year Endowment) kakor tudi prejembo točke 9 je priobčeno od spodaj, in sicer kakor sledi:

(Konec prih.)

SIRITE AMER. SLOVENCA

PREJELI SMO V RAZPRODAJO

TRU-VUE

ter nove filme, v katerih vidite Norveško, Švedsko in druge razne slikovite kraje.

Tru-Vue gledalo stane 80c

Filmi vsak po.....35c

Knjigarna

"AMER. SLOVENEK"
 1849 W. Cermak Road,
 CHICAGO, ILL.

ZSZ ENGLISH SECTION

THANKS, FOLKS

The picnic on August 4th at Eldorado Springs sponsored by the St. Martins, Queen of Holy Rosary and Trail Blazers Lodges was a great success in every respect.

The committee wishes to express its sincere gratitude and appreciation to the large crowd of members and friends who attended this splendid affair.

Thanks is extended to all those who in any way assisted the committee in preparation of the picnic and the orderly conductance of same. The whole-hearted cooperation of everyone was responsible for its success.

Members and others holding tickets are requested to make returns at once so that a final and complete report may be made to each lodge at their next meeting.

HELP!

Several members are demanding pencils to which they are entitled for securing three or more new members in a recent contest. We are unable to send these pencils because many of the secretaries did not inform us to whom we are to send them. Pencils will be promptly and cheerfully forwarded if and when we receive this information.

Only lodges No. 1 and 33 submitted a report on the credits for juvenile delegates which was requested a few weeks ago. We hope that all secretaries will at once send in these reports so that same may be published as soon as possible.

We advise all you members who have these credits coming to contact your local secretary and thus assist them in compiling an accurate record.

CAMPAIGN NEWS

The Fraternal Voice next week will carry an account of the progress of the To Our Youth Campaign. How will your lodge show?

We feel that you will want your lodge to win one of the prizes. This can be done only if you through your individual effort make it possible.

Remember that your work is rewarded by liberal commissions offered for new adult and juvenile members secured.

Whether your lodge is in the Western or Eastern Division you will want your side to win in the "war" now waging for new members.

Anyhow, your loyalty to your association and your dear ones should prompt you to do everything possible to make the WSA bigger, better and everlasting by constantly inviting others to join. Resolve that you will do so in the present campaign. Sign up a great many children into our fine Juvenile Department.

IMPORTANT!

All copy or material for articles intended to be published in the Fraternal Voice must be sent direct to Mr. Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams Street, Denver, Colorado, not later than the 16th of the month.

Writers are requested to at least send a letter or penny postal card to the F. V. editor if copy has been sent to the publisher at Chicago stating how many words, or typewritten sheets were sent in, also stating the subject, etc., written about—and this must be done before the 16th of each month. Thank you kindly.

We should think seriously about organizing an English Speaking Lodge in many communities, — and more Juvenile Branches.

DENARNE POŠILJATVE

se še dostavljajo v Jugoslavijo in Italijo. Prosimo pa pošiljalce nakazati za stari kraj, da pošljejo v takih svotah, kakor tu navedene, namreč v ravni svotah po sto, kot 100, 200, 300, 400 ali 500 dinarjih. To radi praktičnosti isplati.

Kdor želi poslati pošiljatev potom kablja (brzojavu), lahko stori po zahtevi ceni za \$1.00, kar je treba namreč dodati k cenam za gotove svote dinarjev. (Ta milina-cena za kabliranje valja la za Jugoslavijo.)

Naše cene so zdaj:

JUGOSLOVANSKI DINARJI:

Za \$ 2.30.....	100 Din
Za \$ 4.40.....	200 Din
Za \$ 6.50.....	300 Din
Za \$ 8.45.....	400 Din
Za \$10.25.....	500 Din
Za \$20.00.....	1000 Din
Za \$39.00.....	2000 Din

ITALIJSKE LIRE:

Za \$ 4.25.....	50 lir
Za \$ 5.90.....	100 lir
Za \$11.50.....	200 lir
Za \$17.00.....	300 lir
Za \$28.00.....	500 lir

Nakazovati pošiljatev, da bi se isplacalo v ameriških dolarjih, zdaj ni mogoče.

Vse pošiljatev naslovite na!

JOHN JERICH
 1849 West Cermak Road,
 CHICAGO, ILL.

SRCE V OKOVIH

ROMAN — NAPISAL MIRKO BRODNIK

Čedalje več oblakov je zagrnilo nebo. Kmalu je potemnela ravnina. Gosti oblaki so vse prepregli. Janez je vedel, da bo nevihta, morda celo snežni metež, ki je ob tem času tako nevaren, in vendar je bil zadovoljen. Vedel je da bo potem beg lažji, da se jima ne bo treba tako bati kakor v mesečini, ko ju lahko že od daleč vsakdo opazi.

Samo za trenutek se je še raztrgalo nebo in mesec se je izvil izza oblakov. Kakor bi hotel še enkrat videti vso ravnino v sijaju in luči, je Janez napel oči in vse objel s pogledom. In takrat je kriknil.

Daleč od gradu je zagledal postavo, ki je bežala po ravnini. Bolj s srcem kakor z očmi jo je spoznal. Nadja! Hotel je planiti za njo, da bi jo še enkrat videl, da bi ji poslednjič stisnil roko in se za zmeraj poslovil od nje, toda resnica mu je stopila pred oči. Čakati mora. Morda še dvajset minut, morda samo četrte ure — tedaj pride kozak. In kaj, če ga ne dobi? Ne, ne sme se izdati. Ker bi s tem izdal tudi njo. Nihče ne sme izvedeti za Nadjo!

"Bog ve, kam se je zatekla?" si je rekel, in še bolj štá ga prevzela nemir in skrb za njo. "Morda je šla v vas, kjer ima prijatelje, morda..."

Misli so se mu ustavile. Še četrte ure! Mesec je bil že davno spet za oblaki. Veter, ki je prišel bog ve odkod, je zažvižgal okoli vogala in takrat so tudi zaplesale prve snežinke.

"Snež!" se je obrnil k Branku. Potem je spet pomislil na Nadjo. Kaj, če jo zajame, preden pride na varno?

Snež je postal čedalje gostejši. Iz drobnih snežink, ki jih je gnal veter, so nastali veliki kosmi. Prej je bilo v sobi vsaj malo svetlo, zdaj pa se je nenadoma stemnilo, da je postalo temá kó v rogu.

Nihče ni izpregovoril besedice. Preblizu je bil trenutek, ki sta ga oba čakala s toliko tesnobo. Branko je moral neprestano misliti na Zoro in njeno usodo, Janez pa na Nadjo, ki je tavalala bog ve kje daleč v tem snegu in morda klicala na pomoč. Pa ji ni smel pomagati, in tudi mogel ji ni...

Nemirno je jel stopati po sobi. Najmanj petkrat je prestavil culi, ki sta si ju pripravila. Končno je vendarle ura odbila dvanajst. Počasi sta štela udarec in po vsakem jima je bilo tesneje. Komaj je poslednji udarec zamrl v odmevu, sta začela korake na stopnicah. Bile so težke stopinje, ki so se počasi bližale po hodniku. Malo nato je nekdo potrkal na vrata in v sobo je stopil star kozak. V temi ju niti ni videl. Šele ko sta se zganila, je tiho rekel:

"Moj gospodar vaju čaka za hišo. Pravita se in pojdiva tiho za menoj."

Naglo sta se zavila v debele kožuhe, ki jih je Janez našel v graščakovi sobi, pobrala culi in s komaj slišnimi koraki krenila za starim kozakom.

"Ali je kje v bližini straža?" je tiho vprašal Branko, ko so prišli do vrat.

"Ne, nocoj ni straža," je tiho odgovoril kozak. "Nocoj vojaki počivajo, nekaj pa jih je odšlo pomožnim četam naproti."

Ko je Branko čul ta odgovor, ni kozaka nič več nadlegoval z vprašanji. Počasi je šel za njim, Janez pa je zadaj pazil, da ju kdo ne odkrije.

Tiho so šli čez dvorišče. Temno je bilo tako, da drug drugega niso videli in so se morali klicati, če se niso hoteli zgrešiti. Zavili so okrog vogala. Malo nato jih je ustavil kozaški častnik, ki je že nestrpno čakal.

"Tamle imam konje," jima je rekel. "Naglo moramo odjezditi proti gozdu, da nas kdo ne odkrije. Tam čaka voz, ki vaju potegne do meje."

Tiho, a ostro je požvižgal in že so pridirjali trije konji. Vešče se je zavihtel na prvega in ukazal Branku in Janezu:

"Na konje!"

Branko je trenutek nato že sedel v sedlu. Janez, ki ni še nikoli jezdil, pa je šele po dolgem naporu splezal v sedlo. Potem so pognali.

Jezdili so tesno skupaj in mladi kozaški častnik jima je dajal navodila.

"Ne bosta se smela peljati naravnost proti meji. V gozdu vaju čaka voz, trojka, ki je dovolj prostorna. Ukazal sem naložiti precej ceno za konje, ker morda nekaj dni ne bosta videla hiš — pa tudi nevarno bi bilo trkati na vrata. Še nekaj: kadar srečata ljudi, naj se eden vselej skrije. Nevarno je, če vidijo ljudje dva moža na enem vozu proti meji. Saj vesta, naši niso prav prijazni."

Zasmejal se je. Potem pa se mu je spet zresnil obraz.

"Rekel sem vama že, da pot ne bo lahka..."

Skozi snežni vrtinec so naglo jezdili dalje. Branko se je čudil, kako je mogel mladi kozak tako varno jezditi, ne da bi se bal, da ne zgreši poti. Hotel ga je že vprašati, toda mladi mož je sam izpregovoril, kakor bi bil uganil njegove misli.

"Vidite," mu je rekel, "nam je čut prave poti že prirojen. Vi tega ne poznate. Zato bosta morala še bolj paziti. Če le malo zgrešita smer, bosta v nekaj dneh v osrčju Rusije. In od onod bi bil povratak domov dokaj težji. Dal bi vama s seboj vojaka, ki bi vaju varno vodil, pa nimam nikogar, ki bi mu brez skrbi zaupal. Eđini je sluga, ki vaju je prišel iskat. Ta pa ne pozna poti in vama ne bi dosti pomagal."

Govoril je na glas skoraj kričal je, toda Branko in Janez sta ga skozi žvižganje vetra komaj razumela.

"Zdaj nimamo več daleč do gozda. Voz stoji na ozki cesti, ki preseka gozd. Sam sem ga prej pripeljal tjakaj."

Čez dolgo, dolgo — Branku se je zdelo, da tečejo meseci, ne ure — je prednji konj nenadoma obstal in se zdrznil. Čeprav ga je Janez priganjal, ni hotel naprej.

Oba sta skočila na tla.

"Kaj je?"

Vse je bilo tiho, nikjer glasu, ki bi pretrgal tišino. Pač! Nenadoma se jima je zazdelo, da čujeta iz daljave kakor pridušeno bbonenje viharja. Janez se je prvi zavedel.

"Jezus! Rusi gredo!"

(Dalje prih.)

Vsak teden en dopis, naj bo geslo vsake naselbine.

RAZNE ZANIMIVOSTI

ŠPANIJA ŽIGOSA ANGLEŠKO BLOKADO

Madrid, Španija. — Ostre napade proti Angliji je izrazil pred par dnevi tukajšnji list Arriba zaradi njene stroge blokade. Obdolžil jo je, da je zagrešila proti Španiji direktno nekaj vojni čin, ker ji preprečuje, da bi dobivala olje in gasolin iz tujemstva. Kakor pravi list, je podvzela Anglija vse, kar je bilo v njeni moči, da onemogoči drugim deželam, da bi pošiljale gasolin v Španijo. List je omenil tudi, da so tujzemski agenti na delu, da uničijo olje, ki ga ima zdaj Španija v zalogi.

BREŽIČNA SLUŽBA V VOJNI

Radiotelegrafist je v zvezi z letalsko in poročevalsko službo važna oseba. Njega naloge so mnogostranske. Tu imamo pred vsem "stalnega" radiotelegrafista, ki ureja in upravlja brezžično službo za zračno oboroženo silo na tleh. Ti radiotelegrafisti so združeni v popolnoma motorizirane stotnije in sprejemajo z najhitrejšo prilagoditvijo k danemu položaju in do dovršitve telefonskih in brezžičnih zvez poročevalsko službo med poveljniki ter letališči.

"Krovni" radiotelegrafist na letalu pa je nad vse pomemben činitelj za aparat sam in za njegovo posadko. Njegova naloga ni samo ta, da kot tehnični specialist obvlada s popolno sigurnostjo svoje aparature, temveč more postati v primeru napada tudi strelec. Kot radiotelegrafiste na letalih potrebujejo torej moške, ki so vsak čas pripravljene, da zamenjajo Morseove tipke za ročajem strojnice. Takšni možje se izšolajo v več etapah. Ko so opravili tečaje za radiotelegrafijo na tleh in v letalu, se morajo izvežbati še kot letalski strelci.

SONCE POVZROČILO POZAR

Nedavno je nastal v neki fotografski trgovini v Buenos Airesu požar, ki mu vzroka spočetka niso vedeli pojasniti. Ogenj je nastal v izloženem oknu, kjer ni imel nihče nobene nprave, a baš zaradi tega so potem vzrok ugotovili. Sonce je sijalo skozi optične priprave v izloženem oknu tako, da so se osredotočile njegove žarke na vnetljivo dekoracijsko blago, ki je začelo goreti.

— Washington, D. C. — Vladni odbor za štetje je objavil, da se je v desetletju od 1926 do 1936 zvišalo število katoličanov v Zed. državah za en milijon. Enako so Judje pridobili pol milijona, dočim so protestanti nad pol milijona izgubili.

Naznanilo in zahvala

Z žalostnim srcem naznanimo prežalostno vest sorodnikom, prijateljem in znancem v Ameriki in v stari domovini, da nam je umrl naš predobri soprog, oz. oče

Martin Rus

Umril je 13. julija 1940 v Salidu v Denver Rio Grande bolnišnici. Vzrok smrti je bilo žledno krvavljenje, katero je rajnemu tudi pretrgalo nit življenja v 44. letu.

Rajni Martin Rus je bil rojen 2. nov. 1896 v Leadville, Colo. Kot mlad fant se je preselil v stari kraj, v Dragomljo vas, fara Suhor pri Metliki, od koder se je vrnil v Ameriko leta 1923.

Dolžnost nas veže, da se zahvalimo vsem tistim, kateri so bili v bolnišnici navzoči, ko je rajni umiral, in tudi vsem, kateri so nam pomagali na domu in v dvorani ko je rajni počival zadnje noč med nami in vami, kateri ste prišli kroglic in v tako velikem številu, da je bila dvorana polna ljudi, sorodnikov, prijateljev in znancev. Lepa hvala tudi vsem tistim, kateri ste darovali prekrasne cvetlice, vence in šopke in tudi za svete, maše in avtomobile za pogreb. Posebno pa se zahvalimo Mrs. Mark Rus, materi rajnega, in Agnes Pavliških, sestri, Mrs. Rozi Petric, teti, katere ste prišle iz San Francisco, Calif., da ste se z nami pogreba udeležile, in sestričnemu sinu John Težak iz Denverja, in Mr. Jack Plut in Mr. in Mrs. John Petric in hčeri in Mrs. Mary Strumbel in sinu in Mrs. Kočvar in Mrs. John Plut, vsi iz Pueblo, Colo., in Mr. in Mrs. Joe Težak iz Creste Butte, Colo. Lepa hvala tudi Rev. G. M. Trunk, ko so sv. mašo darovali in spremili rajnega na pokopališče sv. Križa. Lepa hvala tudi Pavlu Klun in njegovemu pevskemu zboru za lepo petje pri sv. maši. Zahvaljujemo se tudi vsem društvom, h katerim je rajni spadal, ko se je članstvo v tako velikem številu pogreba udeležilo, namreč dr. sv. Jožca, KSKJ, Planinski Bratje, ZSZ, in dr. sv. Jurija, JSKJ.

Vence in za sv. maše so darovali: Dr. sv. Jožef št. 56, K. S. K. J. in dr. Planinski Bratje št. 5, ZSZ in dr. sv. Jurija št. 777, JSKJ, in Climax Employees, kjer je bil rajni zaposlen devet let, Mrs. Mark Rus in Mark Rus in druž., Joe Rus in druž., Tony Rus in Frank Rus in Mary Rus, vsi bratje in sestra; John Savoren, bratranec in druž.; Mr. in Mrs. John Pavliških; John Težak in sorodniki; John Petric in druž.; Jack Plut in druž.; Mrs. Mary Strumbel in druž.; Mrs. Mary Kočvar in druž.; Mr. in Mrs. John Plut in druž.; Mr. in Mrs. Joe Težak in druž.; Mr. in Mrs. Frank Jelenich in druž.; The Frank Zaitz Merc. Co.; Mr. in Mrs. Anton Mehelich in druž.; Mrs. John Mehelich in Joe; Mr. in Mrs. John Poderžaj in druž.; The West Juniors (klub); Shuster druž.; Mrs. Mary Bucher; Mr. in Mrs. Joe Plut in druž.; Mr. in Mrs. Joe Ponikvar in druž.; Mr. in Mrs. John Ponikvar; Mr. Frank Zorman; Mr. in Mrs. Bill Durst in druž.; Mr. in Mrs. Valentine Stepesnick; James Stepesnick; Mr. in Mrs. John Plut; Mr. John Bernat in druž.; Mr. in Mrs. Joe Balant in druž.; Mrs. Dornick in druž.; Mr. in Mrs. Harry Gay in druž.; Mr. Steve Frankovich Sr. in druž.; Mr. in Mrs. J. A. Lang; Mr. in Mrs. Rudy Kočvar; Mr. in Mrs. John Videtich; Mr. in Mrs. Frank Vidick; Mrs. Joe Boat in druž.; Mr. B. A. Johnson; Mr. in Mrs. T. H. Slusher in Ruth; Mr. Nels Olson; Mr. in Mrs. Nick Arnis & son; Mrs. Margaret Bradach & daughter; Mrs. Frances Vidrick in druž.; Mrs. Josephine Stevens in druž.; The McCaughan Co. & Moynahan & O'Mallo Mortuary Co. Choir Girls; Mr. in Mrs. Louis Babich in druž.; Mr. in Mrs. John Skala in druž.; Mr. in Mrs. Arthur Vertogal; Mr. in Mrs. John Vidmar in druž.; Mr. in Mrs. Ignatz Hren in druž.; Mr. in Mrs. Anton Hren in druž.; Mr. in Mrs. Math Stalcar in druž.; Mrs. Johanna Hočvar in druž.; Mrs. Johanna Sadar in druž.

Se enkrat srčna hvala vsem, kateri ste kaj darovali ali pomagali nam v tem žalostnem času. Ako smo pa katerega pozabili zapisati, upamo, da nam bote odpustili in mi se vas bomo spomnili za vašo dobro dela dokler bomo živi in kaj vam ne bomo mi mogli povrniti, naj vam povrne ljubi Bog v zdravju na duši in na telesu.

V miru počivaj, naš predradi soprog oz. oče v ameriški zemlji, na kateri si tudi rojen bil in Tvojo dušo naj sprejme Bog v nebeški raj. Oh kako so žalostni dnevi in noči ko Tebe, predradi soprog in oče, med nami ni.

Zalujoci ostali:

MARY RUS, soproga; MARY in TEREZIJA, hčere, in MARTIN, sin; AGNES RUS, mati; MARK, JOE, ANTON in FRANK, bratje; MARY in AGNES (omož. Pavliških), sestri.

Leadville, Colo., 15. avgusta, 1940.

Pisano polje

J. M. Trunk

Menda bo zdaj pa zdaj zavrhralo iz Berlina proti Londonu, da je bilo vse sedanje bombardiranje le igrača. Tako pravijo v okolici Hitlera, lilitler sam pa je prav uradno govoril o — uničenju, ne le premaganju, ako Angleži ne pridejo k pameti in ne pristanejo na njegov mir. Izgleda, da so Angleži obdržali do danes trde glave, le uničevalnega vihranja ali prusovske burje do danes še ni. Morda doživijo Angleži jutri, ker Prusi sicer radi odpirajo usta do ušes, špasati se pa z Nemci pri njih dolgih kanonih ni. Ako danes še ni burje, lahko jutri pride, in tudi o burji odločuje le Hitler sam.

Le neka malenkost je značilna, dasi ne bo odločilna. Ko so Angleži začeli "vojsko", toraj tisto posedanje tam na Francoskem, so posejali Nemčijo s papirjem, pamfleti, kjer so Nemce pozivali na poravnavo, mir. Nemci se za ta angleški papir niti zmenili niso, in tako je prišlo, da so morali sedeči (Sitzkrieg) Angleži ustati in — bežati nazaj v London. Saj veste. Zdaj je prišlo na dan, da so Angleži "papirali" Nemce, da naj pustijo Adolfa, ker niso bili prav nič pripravljeni na tako vojskovanje, kakršno je Hitler s svojimi kanoni započel. Sledila je flanderska in francoska polomija.

Well, človek bi skoroda mislil, da mora biti zadi za tistim zračnim "papiranjem" nekaj sličnega. Zdaj papirajo Angliji Nemci, da "zjutraj izgleda, kakor bi bil čez noč padel snež," kakor poročajo Angleži o nemškem papiranju za mir. Ali je začelo nečesar pri manjkovati pri Hitleru, kakor je prej manjkalo pri Angležih? Vsaj povprečen Evropejec bi lahko tako sodil. Papir tam, papir tu, manjkalo tam, manjka morda tu??

Malo špasa. "Čast, komur čast," tako pozivlja celo sv. pismo. Prav. Ako je v Sovjetski Rusiji nekaj časti vrednega, vsa čast tudi od moje strani. Biti pa mora prvič ta časti vredna roba resnična, ne morda le na papirju, kakor je ruska demokracija, in drugič mora biti objektivno dobra roba, ne kakor je n. pr. komunizem ali stalinizem je subjektivno prepričanje, pa slaba roba na sebi.

Baje so sedanji Rusi kerleci v tehniki. Tako vsaj pripovedujejo komunistični ali stalinovski rusofili v Ameriki.

"Ali veste," poprašuje ta

rusofil ali komunistofil v Ameriki, "ali veste, da ruske strokovne unije štejejo 24 milijonov članov, da so ruski znanstveniki iznašli sledeče: pšenico, katero bo treba posejati vsaka štiri leta, obrodila pa bo vsako leto. Rž, ki ima po več klasov na enem stebelu, krompir - paradiznik, vse na eni korenini. Krompir bo dozorel v zemlji, paradizniki pa na stebelu od krompirja?"

Hardinohamol. Manjka le še tehnike ali znanstveništa, da bi bili paradizniki kar s krompirjem pomešani, kakor so nam naša mama naredili, in bi bila taka župa tudi že na stebelu krompirja ali paradiznika, to bi bilo lahko vse eno, le še kaka klobasa naj bi na stebelu ali na "nogi" visela.

Pri sedanjem bombardiranju noč in dan mora biti tudi malo špasa.

Komunizem sem ali tja, sovjetizem gor ali dol. Časti, komur čast. "Ali veste," poprašujem tudi jaz, "ali veste, da sem tudi jaz velik in celo dolg rusofil, nekateri se celo pritožujejo, da sem prevelik in predolg, da bi moral radi te prevelikosti in predolgosti pustiti celo kolar ali altar in nič več biti far?" Jaz se toraj nekaj razumem na rusofilstvo, morda še preveč, ampak na kako — krompir-paradiznikarijo se ne razumem. Žal pa, da se je moje vroče rusofilstvo radi te krompir-paradiznikarije hudo ohladilo, ker prav tisti dan, ko sem videl "Naprēju" to robo ruske tehnike ali komunističnega znanstva, sem videl notico, da ima nekdo tam v Pennsylvaniji na vrstu tako rastlino, ki ima spodaj ali v zemlji krompir, zgoraj ali v zraku pa paradiznike, samo o klobasah ni bilo ničesar videti ali čitati, dasi se tam v Pennsylvaniji na klobase hudo razumejo, kakor lahko čitate dan na dan tudi v slovenskih cajtengah.

Malo špasa danes, saj jutri lahko tudi pri nas v Ameriki začne bombardirati. Krompir-paradiznik-klobasnik.

Nasprotniki store in žrtvujejo vse za svoje zmote; kaj ti kot katoličan storiš za širši upliv svojega prepričanja?

NOVE RAZMERE

Pri sedanjih razmerah tvorita brzojav in zračna pošta razmeroma še dosti točno zvezo z našim stari krajem. Pri pošiljanju denarja je pa brzojav najbolj priporočljiv. Brzojavni stroški pri vsaki pošiljki znašajo \$1.00 dodatno k spodaj navedenim cenam. Redne cene za pošiljke v dinarjih in lirah so:

\$ 4.40 za 200 Din — \$ 5.90 za 100 lir
\$ 6.50 za 300 Din — \$ 11.50 za 200 lir
\$ 10.25 za 500 Din — \$ 17.00 za 300 lir
\$ 20.00 za 1000 Din — \$ 28.00 za 500 lir
\$ 39.00 za 2000 Din — \$ 55.00 za 1000 lir
\$ 57.00 za 3000 Din — \$ 108.00 za 2000 lir

Pri večjih zneskih sorazmeren popust. — Cene so podvržene spremembi gori ali dol.

DRUGI POSLI S STARIM KRAJEM

Ako imate kak drug važen posel s stari krajem, bodele istotako najbolje opravili, ako se obrnete na:

LEO ZAKRAJSEK

General Travel Service, Inc.

302 E. 72nd Street, New York, N. Y.

FRANK PAULICK,

D.D.S., M.D.S.

ZOBOZDRAVNIK

Dentist-Orthodontist

(izravnava robe)

2125 So. 52nd Avenue

CICERO, ILL.

Tel. Cicero 610

— in —

Marshall Field Annex

25 E. Washington Street

CHICAGO, ILL.

Tel. Central 0904

URE: V Cicero vsak dan, izveniši sred, od 9. zjut. do 8. zveč. Ob nedeljah po dogovoru. — V chicakem uradu vsako sredo.

Dr. Frank T. Grill

ZDRAVNIK IN KIRURG,

ordinira na

1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

od 2. do 4. pop. in od 7. do 9. zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Stanuje na 1818 W. Cermak Rd.

Tel. v uradu CANAL 4955 — na stanovanju CANAL 6027

Tiskarna
Amerikanski
Slovenec

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!